

Poate inteligența artificială (AI) influența opinia publică?

Catalin VRABIE / 18.05.2025

Am tot primit (și adresat) această întrebare în ultimele patru luni: Oare o inteligență artificială (super-inteligentă – poate așa cum am vorbit într-un articol precedent [1]) asociată rețelelor sociale [2], va putea să (ne) controleze cu ușurință – întrebare ridicată de altfel și de Daniel Kahneman, laureat Nobel în Economie (2002) [3]?

Recent, alături o prea bine cunoscută carte intitulată simplu *Noise* [4] (a cărui prim autor este chiar Daniel Kahneman), am citit un articol pe *LiveScience* despre un experiment (neautorizat¹) realizat de Universitatea din Zürich asupra utilizatorilor *Reddit* [5]. Scopul era să vadă dacă opiniile utilizatorilor puteau fi influențate de interacțiunea cu niște boți AI în comentarii (chestiune observată de altfel și pe profilul public de *Facebook* al Facultății de Administrație Publică, SNSPA, după câteva articole negative apărute în presă).

Acești boți analizează istoricul comentariilor și postărilor utilizatorilor și, pe baza acestora, pot deduce informații personale: vârsta, genul, locația, poate chiar și anumite preferințe politice. Astfel, boții pot personaliza răspunsurile pentru fiecare utilizator în parte.

Rezultatele experimentului conduc spre concluzia următoare: vom constata în mod clar că nu luăm decizii atât de independent cum credem noi – sau cel puțin nu în măsura în care ne place nouă să credem. O bună parte dintre opiniile, gândurile, acțiunile și deciziile noastre sunt influențate de semnale externe: observăm comportamentul celorlalți și suntem influențați de ceea ce citim. Cu alte cuvinte: suntem susceptibili la influență, iar aceste sisteme vor deveni extrem de eficiente în a ne influența – ceea ce, în contextul alegerilor prezidențiale în plină desfășurare din România, este important a fi știut.

Referințe bibliografice

- [1] C. Vrabie, „Superinteligența—una dintre cele mai mari provocări tehnice ale momentului,” *All in on Tech (AIoT)*, vol. 1, 2025.
- [2] C. Vrabie, „Rețelele sociale și rolul lor în societatea de astăzi,” *Smart Cities International Conference (SCIC) Proceedings*, vol. 2, p. 112–119, 2014.
- [3] The Nobel Prize, „The Sveriges Riksbank Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel 2002,” 2002. [Interactiv]. Available: <https://www.nobelprize.org/prizes/economic-sciences/2002/press-release/>. [Accesat 18 05 2025].
- [4] D. Kahneman, O. Sibony și C. R. Sunstein, *Noise*, New York: Little, Brown Spark, 2021.
- [5] Live Science, „AI researchers ran a secret experiment on Reddit users to see if they could change their minds — and the results are creepy,” 01 05 2026. [Interactiv]. Available: <https://www.livescience.com/technology/artificial-intelligence/ai-researchers-ran-a-secret-experiment-on-reddit-users-to-see-if-they-could-change-their-minds-and-the-results-are-creepy>. [Accesat 18 05 2025].
- [6] Reddit, „META: Unauthorized Experiment on CMV Involving AI-generated Comments,” 2025. [Interactiv]. Available: https://www.reddit.com/r/changemyview/comments/1k8b2hj/comment/mpk1u3c/?share_id=w_h7qmWYyirdi8yY8DKmk&context=3&ref=404media.co. [Accesat 18 05 2025].

¹ Evident cei de la *Reddit* nu au reacționat foarte bine, motiv pentru care au venit cu un punct de vedere: *Unauthorized Experiment on CMV Involving AI-generated Comments* [6], punct de vedere neîmpărtășit de Universitatea din Zürich care a declarat: „This project yields important insights, and the risks (e.g. trauma etc.) are minimal. This means that suppressing publication is not proportionate to the importance of the insights the study yields”. [Acest proiect oferă informații importante, iar riscurile (e.g., traume etc.) sunt minime. Aceasta înseamnă că suprimarea publicării nu este proporțională cu importanța informațiilor generate de studiu.]